

Noooooovine, novineeee...

Dragi čitatelji,

prije nekoliko mjeseci sretnem na tržnici prijatelja i kolegu, umirovljenika H., pa mi on priča: Zamolili ga za instrukcije a on, premda nerado, prihvatio. Drugi razred, eksponencijalne i logaritamske jednadžbe. Sjednu H. i njegova učenica za stol i on ubrzo shvati da djevojka ne zna niti najosnovnije činjenice. Uopće ne zna što je eksponencijalna funkcija, ne zna što je logaritam, ne zna pravila logaritmiranja. Ništa! Pa on onda polako krene. Najprije će malo ponoviti o eksponencijalnoj funkciji, zatim će to povezati s logaritmima, pa će malo o svojstvima logaritma. Cura ga prekine: To njoj ne treba, to je za nju gubljenje vremena, ona nije zbog toga došla. Ona treba (samo) jednadžbe. Eksponencijalne i logaritamske jednadžbe.

Vadi nekakav papirić:

– Evo, ovakve će doći. Samo to mi treba.

U H. se probudio i pobunio osjećaj povrede njegove matematičke časti. On se s takvim pristupom ne može složiti. Diže ruke. Hvala lijepa, gotovi smo. Nažalost, vašu narudžbu ne mogu ispuniti.

Ova istinita priča oslikava na neki način opću situaciju u našim srednjim školama, posebice onim elitnijim. U učenika su se razvile navike koje su pogubne za učenje matematike. Učiti povremeno (kampanjski), znanje (?) svesti na njegovu najnižu razinu – reprodukciju i imitaciju. Ne vjerujem da ima nastavnika matematike kojemu se nije predbacilo: "Uvijek u ispitu daje zadatke kakve na satu nismo vježbali". Svaki iole ozbiljniji zahtjev nerijetko se dočekuje "na nož", vrši se pritisak na nastavnika da ocijeni pozitivno učenika koji niti ne otvori usta.

U zagrebačkoj Klasičnoj gimnaziji odvija se više-mjesečna drama. Učenici koja niti nakon trećeg

(?!) popravnog roka nije pokazala nikakvo znanje pristali su upisati pozitivnu ocjenu uz ogradu dviju kolegica matematičarki i uz obećanje učenice da će prijeći u drugu školu. No majka učenice predomislila se i prijavila školu prosvjetnoj inspekciji. Priča dolazi u novine i hajka kreće. Naša kolegica M. koja je u toj drami glavni lik razapinje se i blati bez trunke osjećaja mjere. Je li i u čemu je pogriješila, ne bih sad sudio. Ali ono što joj se stavlja na dušu, nažalost svakodnevna je praksa u našim školama. Zar prosvjetni birokrati uistinu žive izvan realnosti? Gleda se kroz prste i okreće se glavu sve dok ne izbije neka afera. A onda krene nemilosrdan progon o kojem je, zahvaljujući novinama, javnost obaviještena do najsitnijih potankosti. Pustimo na stranu to što se kolegici M. stavlja na dušu pa samo dodajmo: Da je kolegica M. učenici za njezino neznanje na prvom ili na drugom roku, a još bolje u razredu dala dvojku, danas bi imala mir. Možete li zamisliti novinski naslov: *Dvojka za totalno neznanje?*

Hoće li ubuduće nastavnici, poučeni (pre)lošim iskustvom naše vrijedne i savjesne kolegice dijeliti dvojke i kada za to nema nikakvog opravdanja? U tom slučaju treba znati da se skala pomiče prema vrhu gdje se stvarnim odlikašima sada pridružuju i oni *novokomponirani* pristigli tamo zbog spomenutog pomaka. Nije li se taj scenarij već proveo u našim osnovnim školama pa se danas žalimo kako imamo osnovnu školu prepunu odlikaša ali bez ponavljača. U više sam navrata pisao, a sada bih

i ovdje to ponovio: **Nastava matematike najviše trpi zbog ozbiljne krize našeg školskog sustava. U njoj se zrcale sve njegove manjkavosti i slabosti jer učenje matematike ne trpi improvizaciju, površnost i nerad.** Niti to trpi većina nastavnika matematike koji pošteno rade svoj posao i čuvaju dignitet svoje struke.

* * *

Neočekivano su i staleške *Školske novine* otvorile cijelu jednu stranicu izvjesnom Petru Bonačiću, navodno profesoru iz Zagreba, koji ju je, onako užaren izmrčio (između ostalog) i s više uvreda i niskih udaraca upućenih dijelu, onom najsposobnijem, nastavnika matematike. Naravno, teško je bilo povjerovati da taj i takav Bonačić postoji, ali prepoznatljiv rukopis nesnošljivosti i autoritarnosti davao je naslutiti o kojemu je Petru zapravo riječ. Na napis iz *Školskih novina* reagirala je Udruga nastavnika matematike "Normala" a kako, možete pročitati na <http://www.normala.hr/>. Za čitatelje ovog Uvodnika valja reći o čemu se zapravo radi. Prije nekoliko godina austrijski matematičar Hohenwarter izradio je novi program dinamičke geometrije, danas u svijetu na tom području dominantnu *GeoGebru*. Kako je program postao slobodan za preuzimanje preko Interneta, skupina nastavnika matematike prihvatila ga je, prevela na hrvatski jezik i počela u njemu stvarati svojevršno didaktičko skladište. No Hrvatsko matematičko društvo usporedo je naturalo jedan drugi, komercijalni program čiji je distributer privatno poduzeće u vlasništvu sina predsjednika nastavne sekcije HMD-a. U spomenutom Bonačićevom (!) tekstu nekim iskonstruiranim primjerima ocrnjuje se *GeoGebra* kako bi se spriječilo njezino širenje.

Moram reći kako smo se u Miš-u odlučili poduprijeti *GeoGebru* ne samo zbog toga što je besplatna već i zbog njezinih sjajnih mogućnosti.

I kad se činilo da je priča u *Školskim novinama* završena, evo ga, javlja se Petar Mladinić, predsjednik Nastavne sekcije Hrvatskog matematičkog

društva. I opet isti onaj "partijski" demagoški ton iz Bonačićeva pisma. Stoga zvuči uistinu apsurdno kad se upravo on, Mladinić pita: "Kako treba raspravljati: argumentima sile ili silom argumenata?" Dragi kolega, u svakom slučaju ne silom.

Dodajmo i napomenu kako u ovom broju Miš-a donosimo i prikaz stručno-metodičkog skupa pod nazivom **Nastava matematike i izazovi moderne tehnologije** što ga je u Osijeku 16. i 17. listopada 2010. godine organizirala udruga Normala. Mjesto održavanja nije slučajno Slavonija. Ta je naša regija dosad bila tamno područje na karti održavanja državnih skupova nastavnika matematike. Pozivu se odazvalo više od 300 nastavnika koji su u nezapamćenoj atmosferi poleta i stvaralaštva uz ostalo polazili i radionice *GeoGebre*.

* * *

I na kraju malo svjetlosti i topline. Sandro Pogutz, jednim prelijepim esejem u *Slobodnoj Dalmaciji* (16. 09. 2010.) reagira na ispad Kerumove sestre Nevenke Bečić koja je na sjednici Gradskog vijeća Grada Splita vijećnici Sanji Bilač *odbrusila* kako je ona "samo jedna obična učiteljica."

Sandro svoj esej završava riječima:

No, ja ovdje baš želim skinuti kapu svim svojim dobrim i dragim učiteljima, i onima koje ovdje nisam stigao spomenuti, a sjećaju me se po dobru, kao i ja njih. Oni mi, istina, nisu isplatili nijednu plaću – što ih u optici poslodavke Bečić vjerojatno čini nižim bićima od svakog vlasnika mini marketa koji ima bar jednog zaposlenika – ali su mi ostavili nepotrošivi kapital za cijeli život. Ne znam za svakog od njih je li još među živima, ali onima koji jesu želim reći: "Hvala i duboki naklon, dame i gospodo učitelji!" I ne dajte na se!

E, ovo posljednje posebice i ja podvlačim, dragi čitatelji, **ne dajmo se.**

Srdačno vaš

Petar Mladinić

